

Финансирање инфраструктуре у области животне средине из фондова Европске уније

Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине

Стратешки оквир

Програмска документа за коришћење средстава ЕУ и пројектни предлози треба да су усклађени са приоритетима дефинисаним у:

Националним стратешким документима

- Потребе Републике Србије за међународном помоћи - NAD
- Национални програм заштите животне средине (2010-2019)
- Стратегија за апроксимацију у области заштите животне средине РС (2011)
- Стратегија управљања отпадом (2010-2019)

Стратешким циљевима донатора

- MIPD, MIFF,
- Европско партнерство,
- Извештај о напретку (Progress Report)

Стратегија за апроксимацију у области заштите животне средине Републике Србије (2011)

Трошкови апроксимације по секторима (у милионима €)		
Воде		5.552
Отпад		2.796
Индустријско загађење и бука		1.540
Заштита природе		139
Квалитет ваздуха и климатске промене		452
Хемикалије и ГМО		105

Процена потребних улагања

Национални програм заштите животне средине

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	укупно
отпад	10	36	52	70	138	128	133	139	144	150	1000
енергетика	4	2	54	47	51	141	192	243	227	244	1205
рударство	2	2	0,3	10	12	3	2	2	2	2	37.3
индустрија	2	18	30	20	15	18	21	25	28	31	208
хемикалије	0,5	4	6	6	8	5	5	5	5	5	49.5
транспорт	0,1	1	15	12	12	68	79	94	107	127	515.1
пољопривреда	1	12	14	15	15	11	12	13	15	16	124
земљиште	0,1	2	2	2	2	3	3	3	3	3	23.1
ваздух	0,6	5	7	3	3	3	3	3	3	3	33.6
вода	25	40	50	60	80	108	115	121	127	134	860
природа	2	2	3	1	4	3	3	3	4	4	29
бука	0,3	0,5	1,0	0,9	0,9	1	2	3	4	5	18.6
зрачење	0,4	1	1	1	3	18	18	18	1	1	62.4
Укупно	48	125.5	235.3	247.9	343.9	510	588	672	670	725	4165.6

Табела 9.1 Укупна годишња улагања за имплементацију Програма (укључујући индиректне трошкове) према подсекторима од 2010-2019. (у милионима евра)

Циљеви дефинисани националним стратегијама - отпад, отпадне воде, ремедијација-

- ☐ Изградити регионалне центре за управљање отпадом према захтевима Директиве о депонијама 99/31/EZ и одговарајућим домаћим законодавством
- ☐ Повећати проценат домаћинстава прокључених на јавну канализациону мрежу на 65% становника до 2019.
- ☐ Обезбедити пречишћавање комуналних отпадних вода (у насељима у којима постоји организовано снабдевање водом и које значајно утичу на непосредни реципијент и на квалитет вода у осетљивим зонама)
- ☐ Обезбедити ревитализацију и нормално функционисање постојећих уређаја за пречишћавање отпадних вода насеља
- ☐ Санирати постојећа сметлишта која представљају највећи ризик по животну средину и локације „црних тачака” од историјског загађења опасним отпадом

Активности у процесу програмирања и идентификације пројеката

У оквиру пројекта „Подршка развоју инфраструктурних пројеката у области животне средине,, **Донација Краљевине Шведске (SIDA) - 2.7 м€** :

- СЛАП ИС - извор информација о потребама за инфраструктуром је унапређен
- Израђена **методологија за приоритетизацију** инфраструктурних пројеката за:
  - Област управљање отпадом
  - Област третмана отпадних вода
  - Ремедијација
- Приручник за израду предходне студије оправданости са генералним пројектом и студије изводљивости са идејним пројектом - у изради
- Приручник за међуопштинску сарадњу у области управљања отпадом (СКГО и Министарство)
- Све активности имају за циљ **максималну апсорпцију бесповратних финансијских средстава ЕУ и билатералних донатора**, која су опредељења за област заштите животне средине

Инструмент за предприступну помоћ -ИПА- фонд ЕУ

ИПА је од 2007. године заменила **CARDS**

Компоненте ИПА доступне земљама потенцијалним кандидатима:

- ☐ Помоћ у транзицији и изградња институција – ИПА I
- ☐ Прекогранична сарадња – ИПА II

Компоненте ИПА само за државе кандидате:

- ☐ Регионални развој – ИПА III (након добијања ДИС акредитације, доступно РС)
- ☐ Развој људских ресурса – ИПА IV
- ☐ Рурални развој – ИПА V

ИПА пројекти су у периоду 2007.-2011. године имплементирани централизовано, тј. Делегација ЕК је имала надлежност за спровођење тендерских процедура, уговарање и плаћање, док је програмирање за сваку ИПА програмску годину координирано од стране НИПАК техничког секретаријата Републике Србије.

Изградња инфраструктуре – CARDS и ИПА I

Изграђена рег. депонија Дубоко (донације и кредити) и Пирот (МИСП CARDS)

У току је изградња регионалне депоније Срем (Шабац, Сремска Митровица) кроз МИСП ИПА2008

Изградња инфраструктуре - ИПА I

Изграђено постројење за третман отпадних вода у Суботици (CARDS)

Изградња постројења за третман отпадних вода у Врбасу и Шапцу је у току (МИСП ИПА2008; у Лесковцу - Изградња треба да почне до краја 2012 (МИСП ИПА2010).

Помоћ у припреми документације за инфраструктурне пројекте – ИПА I

ИПА 2007: PPF2 – израђени делови техничке документације за:
регионалне депоније „Каленић” и „Халово“,
постројење за третман отпадних вода у Лозници

ИПА 2008: PPF3 – израђена документација за регионалну депонију на територији
општине Суботица

ИПА 2009: у изради планска и техничка документација потребна за изградњу
постројења за треман неорганског опасног отпада

ИПА 2010 :

PPF4 – у изради техничка документација потребна за побољшање система за третман
отпадних вода у општинама: Краљево, Брус и Блаце

МИСП 2010: у изради Студија изводљивости за регионалну депонију у Зрењанину

Пројекти се припремају да аплицирају за средства из ИПА III, осим за рег. депоније
Каленић и Суботица, и отпадне воде у Лозници- где су средства планирана из ИПА I

Помоћ у припреми документације за инфраструктурне пројекте – у наредном периоду

ГИЗ – пројекат IMPACT – управљање комуналним отпадом и отпадним водама

- ☐ Израда студија и планова за отпад и отпадне воде за 5 пилот општина
- ☐ Развијање информационог система за отпад и отпадне воде за 5 пилот општина
- ☐ Израђени предлози пројеката који су спремни за финансирање у складу са захтевима међународних финансијских институција

ИПА 2011: PPF5 – планска и техничка документација потребна за изградњу инфраструктуре у наредном периоду

Зрели пројекти ће се припремати да аплицирају за средства из ИПА III

Изградња инфраструктуре - ИПА I

ИРА 2010: ЕУ ПРОГРЕС -Подршка друштвено-економском развоју 25 општина јужне и југозападне Србије

- ☐ израда документације за регионалну депонију „Бањица,, у Новој Вароши
- ☐ израда документације за трансфер станицу у Сјеници

ИРА 2011: MEGLIP - донација ЕУ (14.1 м €), Немачке Владе (1м€) , кредита који финансира KfW (30 м€) и доприноса Владе Реп. Србије (21 м €).

Планирана изградња постројења за третман отпадних вода у следећим општинама:

- ☐ Врању
- ☐ Ужицу
- ☐ Крушевцу

ИРА2011: Социо економски развој Дунавског региона-

- ☐ систем водоснабдевања за Велико Градиште

Изградња инфраструктуре у наредном периоду

ИПА 2012

- ☐ Изградња Регионалне депоније Каленић
(17 м € је донација ЕУ; републички буџет 5.7 м€ , буџет локалних самоуправа 0.7 м€)
- ☐ Изградња Регионалне депоније Суботица
(16.85 м€ је донација ЕУ; републички буџет 3.2 м€, буџет локалних самоуправа 0.7 м€)

ИПА 2013

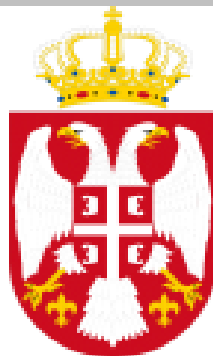
- ☐ Изградња постројења за третман отпадних вода у Лозници
(донација ЕУ је 12,84 м€, национално учешће је 9,57 м€)

Краљевина Шведска – SIDA „Подршка развоју инфраструктурних пројеката у области животне средине,, планира се подршка у изградњи одабраних инфраструктурних пројеката (изградња трансфер станице у Чачку која је део регионалног система за управљање отпадом Дубоко, и завршетак депоније у Панчеву)

Влада Холандије – PSO програм - Изградња трансфер станице за отпад у Коцељеви (део регионалног система за управљање отпадом Каленић) (0.75 м €)

Закључци и препоруке

- ❑ **Комплетно и квалитетно попуњени упитници у СЛАП бази података** значе квалитетно извршену идентификацију и приоритизацију пројеката
- ❑ **Благовремена израда документације** неопходна за одобравање средстава за изградњу, па је посебно важно
  - Пронаћи адекватне локације и решити питање власништва над земљиштем
  - Праве информације у СЛАП бази о израђеној и недостајућој планској и пројектно техничкој документацији
  - Међуопштинска сарадња (регионалне депоније)
  - Учесће општине и посвећеност пројекту
  - Тарифе и одрживост пројекта
- ❑ **Планирање пројеката и координација различитих извора финансирања искључиво преко ресорних министарстава и државних институција**
- ❑ **Регионални инфраструктурни пројекти и секторски приступ у планирању** је услов за одобравање ЕУ средстава у наредном периоду 2014-2020

ХВАЛА НА ПАЖЊИ !

**Државни секретар
Владан Здравковић**

Vladan.zdravkovic@merz.gov.rs